

IŠ VISUR

Iš Maskvos pranešama, kad šiomis dienomis šio miesto gatvėse įvyko didelė sovietų studentų demonstracija, reikalaujanti žodžio laisvės, Dalyvavo virš tūkstančio studentų, iš kurių apie 20 buvo politinės policijos suimti. Tai bene pirma tokio plataus masto demonstracija Sovietų Rusijoje.

Londone pastatytas paminklas tragiškai žuvusio Amerikos prezidento J. Kennedy garbei, Paminklo atidarymo iškilmėms pirmininkavo Anglijos karalienė Elžbieta II ji, dalyvaujant našlei Jacqueline Kennedy su vaikais

Nauju Austrijos Respublikos prezidentu išrinktas buvęs Vienos miesto burmistras socialistas Franz Jonas, laimėjęs rinkimus 64 000 balsų daugiau už konservatorių kandidatą.

Pernambuco estado cukraus pramonėje jaučiama sunki ekonominė krizė. Iš 630 įvairių cukraus įmonių, 214 sustojo veikusios dėl finansinių suokumų. Federalinė Brazilijos vyriausybė žada imti rimtų priemonių su krize cukraus pramonėje.

REMONTAS VYTAUTO DIDŽIOJO VARDO MOKYKLOS RŪMUOSE.

Lietuvių S-gos Brazilijoje valdyba vykdo naujus remontus Vytauto Didžiojo vardo lietuvių mokyklos rūmuose Vila Beloje. Įsigyti nauji vartai, kurie kainavo virš 50 000 kruzeirų. Sustiprintos grindys ir atlikta eilė kitų smulkesnių pataisymų. Vandentiekio įveidimui paskirta 200,000 kr. Visur remonto darbus prižiūri Sąjungos turto vedėjas Vinčas Kutka.

Sovietų Rusijoje įsakyta naikinti besivalkiojančius šunis ir kates, kurie visoje teritorijoje sukelia pasiutimo ir kitas užkrečiamas ligas.

Minas Gerais estado sostinėje Belo Horizonte mirė bene seniausias Brazilijoje buvęs karys Malquiades dos Santos Indio Coutinho, dalyvavęs 1865 metų karo kautynėse tarp Brazilijos ir Paragvajaus, sulaukęs 125 metų amžiaus.

Prancūzijos prezidentui De Gaulle važinėjant po provinciją buvo padarytas prieš jį

25 Metu Lietuvių Tautos Genocido Minėjimas S. Paulyje

Įvyks Seserų Pranciškiečių Gimnazijos salėje V Zeli noje, rua Campos Novos, 8 m birželio mėn. 20 d (sek madienį) 15 val, kuriame kviečiami dalyvauti visi su sipratę lietuviai, jei jiems dar tištikrųjų teberūpi TĖ VYNĖJE LIKUSIŲ BROLIŲ ŠAUKSMAS — MES MIFŠ TAME KAD JŪS BUTUMĖTE LAISVI!

Minėjimo programa sekanti:

Atidarymo žodį taria Prel Pijus, Ragažinskas, Pagerbimas Brazilijos ir Lietuvos vėliavų, Brazilijos Himnas.

Portugališkai kalba Snr Paulo Vieira da Rocha.

Solistai: V. Lauri avičius ir Kazimieras Ambrozevičius.

Gyvasis Paveikslas.

Lietuviškai tars žodį Halina Mošinskienė.

S Paulo L K Bendr Choras ir inscenuotas vaizdelis

Užbaigoje Lietuvos Himnas.

Programos pranešėja plė Rymantė Steponaitytė. Chorui vadovauja maestro Viktoras Tatarūnas, pianu akompanuoja plė Liucija Šukytė.

Broliai ir Sesės! Mes galime įrodyti pasauliui kad mūsų tauta s geba bendrame reikale būti vieninga ir nepalaužiama ne vien džiaugsmingus jubiliejus švęsdama, bet ir didžiosios skriaudos suvienyta.

LIETUVIŲ TAUTOS GENOCIDAS pradėtas 1940 metais tebetęsiamas ir šiandieną, ir jo akyvaizdoje mūsų širdys neliks abejingos.

Kiekvienas, kuris dalyvaus šiame minėjime, tuo pačiu pareikš pr testą prieš bet kokį Lietuvių tautos nu tautėjimą. Kiekvienas mūsų liks liudininku mūsų tautos neužtarnautos kančios! Suėję į didelę ir vieningą šeimą Pietų Kryžiaus padangėje, galingu balsu skelbkime — ŠAL N GENOCIDAS! MES NEŠAME LIETUVAI LAISVĖ

Minėjimą ruošia S. Paulo lietuvių visuomenės ir organizacijų atstovai.

"Tie Lietuviai Niekad Nepraleidžia Progos!"

Šitaip kalbant buvo nugirsta viena ponis, benešant po pamaldų Katedroje mūsų vainiką prie Anchiotos paminklo

Iš tiesų pavergtieji mūsų broliai ir sesės Lietuvoje būtų labai pasidžiaugę, jei būtų galėję regėti mūsų pamaldas praėjusį sekmadienį S. Paulo katedroje

Didžiulė minia pripildė erdvios šventovės suolus. Galingai darniai skambėjo „Pulkim aut kelių“, nuolapkus

pasikėsinimas su tikslu nužudyti, kuris nepasisėkė. Spėja ma, kad šlo atentato autoriai buvo kraštutinių dešiniųjų šalininkai

Brazilijoje šiais metais buvo labai geras kukurūzų derlius. Spaudos žiniomis Brazilijai šiais metais galės ekspor

maldavimas „Palengvink vergiją. Išgelbėk nuo priešo baidaus“ Ir vėl kaip nuoširdžiai ir nuolankiai maldauti: „Dieve Dieve laimink mūsų tėvynę Lietuvą,“ ir „Neapleisk. Aukšči ausias mūsų ir brangios tėvynės.“

KAS ČIA PER ŽMONĖS,

Kas čia per giesmės, — tai suprato ir nelietuviai maldininkai išklausę mišias laikiusio Brazilijos seimo atstovo kun! A Godinho pa

tuoti apie 1 500 000 tonų kukurūzų į užsienius

Visoje Brazilijoje ruošinama si iškilmingai paminėti 100 metų sukaktį nuo garsaus raišytojo Euclides da Cunha gimimo dienos ateinančių metų sausio mėnesį. Euclides da Cunha skaitomas vienas žy

Visi lietuviai pasiruoškite tinkamai «Liūdnojo Birželio» Minėjimui

JULĖ IR PRANAS ŠUKIAI

Birželio 16 d. sueina 25 rių metų vedybinis jubiliejus šitų mielų lietuvių katalikų prekybininkų Zelijoje Bažnyčioje tą bangią dieną paminės jie birželio 19 d šv mišiomis 19 valandą.

Ir Julė ir Pranas priklausė eilė metų Bendruomenės chorui. Pranas ir vieną kitą rolę suvaidino su savo būsima žmona susipažino supuoklėse, kai kitas vaikinai pasakė, „Planai, ar tu matei kokia gražuolė jūs supuoklėse su pasi?“ Jis nuėjo tos gražuolės pasižiūrėti ir pasidarė draugai su Julyt- Rudminaitė. Po metų kitų prelatas P Ragažinskas surišo juos visam gyvenimui

Dabar nėvienas nedalyvauja chore Juos ten keleriopai pavaduoja muzikė varg ninkė dukterė Liucija. Sūnus, irgi Pranas šįmet baigs elektroninę inžineriją

Jau 16 metų pp Šukiai turi savo prekybą ir jiems gerai

sekasi Žmonės mėgsta malonius d augiškus pardavėjus, kurie yra teisingi ir turi puikių gerų prekių pasirinkimą. Jie remia ir mūsų spaudą, parapiją bei kitus lietuviškus reikalus Gražiausia gi lietuviškų reikalų parama tai tikrai li tuviais, lietuviškai kalbančiais ir lietuviškai jaučiančiais užauginti bei išmoksinti duktė ir sūnus. Už juos tenka sidabrinio jubiliejaus proga mieliesiems p. p Šukiams padėkoti Tegutaimina Juos Dievas savo gausi malone stiprybe ir teleidžiu jiems dar ilgus metus pasi džiaugti ne tik savo vaikais bet ir vaikų vaikais

Koresp

mokslo. Jautriais šiltais žodžiais jis nusakė mūsų tautos skaudžią neaimę — smurtu išplėstą laisvę, trėmimus, žudynes, prievartaujamą sąžinę, tikėjimo persekiojimus, Sibiro vergijos sunkiuosius darbus ir mūsų tautos ištvėrimą didvyrišką atsparumą, ištikimybę Dievui ir Bažnyčiai. Jis kvietė visus tikinčiuosius jungtis galingai maldai, kad Viešpats greičiau gražintų kovojančiai tautai laisvę, nepriklausomybę

Maldininkų pirmoje eilėje buvo gerb Lietuvos Konsula A Polišaitis su žmona toliau Lietuvių Sąjungos Brazilijoje pirmininkas A Bumbys ir visa eilė kitų mūsų kolonijos patriotų jaunimas vėliavos, tautiniais rūbais pasipuošusių mergaičių ir berniukų būrelis su p. H Mošinskiene priešakyje.

Šitos pamaldos buvo, be abejo, jaudinantis ir įkvepian

mausių Brazilijos rašytojų, parašęs veikalą «Os Serões».

tis liūdnosios sukakties minėjimo momentais

Po pamaldų uždegtas vainikas prie S. Paulo kūrėjo Tėvo Anchiotos paminklo, katedros aikštėje kur trumpąjį žodį tarė lo Prakilnybė Prel. Pijus Ragažinskas

Nors mūsų maldos ir nebus tučtuojau įvykdytos, bet mes tikime Jėzaus žodžiu: «Prašykite ir gausite»... Atels laikas — Viešpats duos, jis gražins Lietuvai laisvę, gražns išb'as kyvus po visą pasaulį tautos likučius į gimtąjį tėvų kraštą. Ta viltimi, tuo tikėjimu gyvena Lietuvoje vergiją kenčiantieji, tuo tikėjimu gyvena me ir mes kurie tikime, jog geroji Dievo Apvaizda visa da laimi, o blogis pagaliau pralaimi.

São Paulo miesto burmistras Faria Lima nori pagerinti autobusų susisiekimą visame mieste Tuo tikslu Burmistras mano kreiptis į Respublikos Prezidentą maršalą Castelo Branco prašant paramos ir kreditų naujų autobusų įsigyjimui

LIETUVOJE

SPAUDOS DĖNA Sovietijoje buvo paminėta gegužės mėn. 5 d. Ta proga „Tiesa“ paskelbta CK ideologinio skyriaus vedėjo P. Mišučio straipsnis. Ten jis pateikia leidžiamos bei n. Lietuvoje leistos spaudos tiražų duomenis. Esą, 1940 metais iš viso Lietuvoje buvo leidžiama 13 laikraščių su 305 000 bendru tiražu 1945 m. leistas 31 laikraštis, o 1965 m. išėina 61 laikraštis, tiražas siekia 1 milijoną 333 000 egz. Kaip atrodė Nepr. Lietuvos laikais leistų laikraščių skaičius P. Mišutis nepamėnė, tačiau remiantis turimomis statistikos žiniomis, jau 1930 metais laisvoje Lietuvoje buvo leidžiama 203 laikraščiai iš jų lietuvių kalba — 171. Prieškariiniu laikotarpiu tas skaičius kiek krito tačiau ir tuo metu jis buvo beveik trigubai aukštesnis kaip 1965 m. Prisimintina, kad ūkininkams skirtas „Mūsų Rytojas“ buvo siekęs 100 000 egz., o Kaune leistas „Į Laisvę“ dienraštis 1941 m. siekė apie 100 000 egz.; ir.. visa tai vyko prieš 25–30 metų.

Pagal seną propagandą kalba ir apie išleidžiamų knygų skaičius. Praeitais metais Lietuvoje išleista 2042 knygos ir jų tiražas siekia 14.150.000. Skaičiai atrodo papraskūs, tačiau ir čia paminėta, kad pav. 1938 metais Neprikl. Lietuvoje buvo išleistos 1299 knygos — neten

ka abejoti, kad laisvo gyvenimo sąlygose po 27 metų būtų per metus leidžiama mažiau kaip 3000 knygų.

Taip pat negalima pamiršti kiek daug šių dienų Lietuvoje išleidžiama grynai ačiūnų šlamšto, kaip jis brukamas gyventojams, kaip liesai bei nuobodžiai atrodo keturių puslapių dienraščiai, neskaitytant jau visiems be saiko įgriususių partinių bei maskvinių nurodymų.

VILNIAUS UNIVERSITETO istorijos ir filologijos fakultete taryboje gegužės 6 d. Konsultinas Navickas apgynė istorijos mokslų disertaciją. Tai trečiasis istorijos mokslų daktaras Lietuvoje. Disertacijos tema: „Tarybų Sąjungos vaidmuo, ginant gyvinius lietuvių tautos nacionalinius interesus 1917 — 1940 metais“.

LIETUVOS kraštotyros draugijos tautosakos sekcija 1963 m. vasara buvo suruošusi ekspediciją į Dzūkiją. Tyrinėtas girių apsuptas Zervynų kaimas. Neseniai išleista tos ekspedicijos darbas, knyga „Zervynos“.

KAUNE, Žaliakalnyje, gegužės 6 d. buvo atidaryti poli technikos instituto statybos ir santechnikos fakultetų rūmai. Juose yra 600 vietų aktų salė. Pagal „Tiesą“ 40 tyje braižyklų vienu metu gali dirbti 1000 žmonių. Tie rūmai esą Poli

technikos instituto miestelio užuomazga — jis užimsias 64 ha plotą.

LIETUVIŠKOS muzikos populiariatorium laikomas smuikininkas Eugenijus Paulauskas. Jis yra valstybinio styginių kvarteto dalyvis, jau yra koncertavęs įvairiuose Sov. Sąjungos miestuose Lenkijoje, Suomijoje. Neseniai Vilniaus filharmonijoje surengta koncerte pagrindiniais veikalais buvo J. Gruodžio ir V. Larušo sonatos Paulausko partneriu buvo pianistas G. Trinkūnas.

VATIKANAS

POPIEŽIUS Povilas VI vyskupo dr. Pr. Brazio konsekracijos proga kalbėjo daugiau kaip 200 lietuvių ta proga suvažiavusių Romon iš įvairių Europos ir Amerikos kraštų. Savo kalboje atkreipė ne paprastą dėmesį į naujojo vyskupo darbą lietuvių išievių tarpe, išsimečiusių visame pasaulyje.

Vysk. dr. Pr. Brazis vėliau per Vatikano Valstybės sekretoriato Apaštališkąją Delegatūrą Vašingone buvo pranešta, kad Šv. Tėvas Povilas VI lietuviams suėikė sekancius atžymėjimo ženklus:

Kun. J. Kučingui Šv. Kazimiero parapijos Los Angeles klebonui „Jo Šventenybės Rūmų Prelato titulu“, Kun. Kaz. Dobrovolskiui „Lietuvių Šv. Kazimiero Kolegi os Romoje valdytoju“, „Jo Šventenybės Rūmų Monsignoro titulu“, min. J. Kajeckui, Lietuvos Ministeriui Washington „Šventojo Gregorijaus Komendanto Ordina“, Simui Sužiedėliui, Ateitainių Federacijos buvusiame vadui „Šv. Jilves ro Komendanto Ordina“, Kęst Vygantui, Pax Romana pirmininkui „Šv. Silvestro Vyčio Ordina“ ir Birutei Venskuvienei,

Pašaulio Moterų ir Mergaičių Sąjungos Centro Tarybos narei ir Sekcijos Tylos Bažnyčios pirmininkei „Pro Ecclesia et Pontifice“ ordeną.

ARGENTINA

„MINDAUGO“ draugija kovo 28 d. išsirinko naują valdybą: pirmininkas J. Jasauskas, vicepirmininkas B. Marcinkevičius, sekretorius K. Paliukas ir L. Ikelaitis, išrinktas A. Griška ir jopavduotojas J. Kulakauskas. Valdybos nariai: J. Talmontas, Pov. Rožanskas ir Ad. Aurila Revizijos Komisijon. A. Šeštakauskas, A. Rožanskas ir J. Kazlauskas.

„LIETUVIŲ SUSIVIENIJIMO ARGENTINOJE“ metiniame suvažiavime, kuris įvyko balandžio 4 d. Dr. V. Kudirkos rūmuose dalyvavo 35 atstovai. Jie atstovavo Argentinoje esančius minėtos draugijos 7 skyrius. Pažymėtina, kad ypač pasireiškia jaunoji karta, kuri rūpinasi tolimesniu draugijos gyvenimu ir veikla. Dabartinis S. L. A. pirmininkas yra inž. Pr. Aleškevičius, veiklus jaunosios kartos atstovas. Suvažiavimas baigtas jau kia švente.

„LIETUVIŲ CENTRO“ jauni mas, vadovaujant L. Lemberriui savo patalpose pakartotinais statė net tris kartus Ed. Papo trijų veiksmų komediją ispanų kalboje „Buenos dias, mama“. Jaunimo pastangos buvo vainikuotos gražiausiu pasisekimu ir gausiu publikos dalyvavimu. Prisimintina, kad minėta jaunimo grupė aktyviai pasirodo lietuvių ir užsieniečių publikoje su lietuviškais dainomis ir tautiškais šokiais.

LIETUVŲ Susivienijimas Argentinoje neteko savo ilga

mečio veikėjo dr. Alfonso Kairelio, Velionis buvo gimęs 1903 m. Papilės mieste. Kaune baigė Teisų fakultetą. Per karą teko kaip ir kitiems tremtiniam, gyventi įvairiose Europos valstybėse, visur pasireiškė kaip veiklus lietuvis. Daugiausia savo tautiečių labai jis pasitaravo Argentinoje. Tačiau sunki liga pakirto šio tauraus lietuvių gyvybę š. m. gegužės 6 dieną. Quilmes mieste prie Buenos Aires. Giliam liūdesy liko jo žmona, ilgametė lietuvių vargo mokyklos tremtyje mokytoja Ona Lukšytė Kairelienė ir dukra Rasa, „Rambyno“ an samblio šokėja.

URUGVAJUS

MONTEVIDEO lietuviai gražiai paminėjo Motinos dieną gegužės 9 d. Minėjimo pradžioje lietuvių bažnyčioje atlaikytos šv. Mišios už gyvas ir mirusias motinas. Po jų parapijos salėje vermutas, kurį suruošė Liet. Kat. Moterų Draugija. Lietuvas motinas Lietuvos Pasiuntinybės Urugvajuje vardu pasveikino ir motinos vertę, džiaugsmą ir skausmą išskėlė Kazimieras Čibiras. Argentinos lietuvių draugijų ir savo vardu motinas ir visus susirinkusius pasveikino p. Kevėža, kuris paskaitė taip pat gražių savo ir Broniaus Lasausko eilių. Kitą programos dalį išpildė šeštadienio Mokyklėlės vaikučiai, deklamodami motinoms, dainuodami ir šokdami tautinius šokius. Jiems vadovavo ir juos paruošė mokytoja Kristina Klimaitė. Galop, visų motinų vardu už šį malonų pagerbimą padėkojo visiems p. L. Grauzinienė.

SUKILĖLIAI

Δ. Mykolaitis Putinas

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861—1864

XIX

(tąsa)

Taip so lininkas Grigelis su pažindino katrę su dvaro žmonėmis, Seniuko palankumas labai ją padarino. Dar vos tik žengusi į dvarą, jau pasijuto ne viena esanti Tar nyba dvare jau nebeatrodė jau kaip neišvengiamą pražūis. Ką padarysi! Jeigu jau taip reikia, ji pasiryš. Bet ji bus atsargi, narsi ir atkakli. Pavojui ištikus, ji kovos visomis savo jėgomis, kaip Bagdonų levutė. Tegu ir ponas, bet ji pasiryš, jei reikės, jam akis iškabiati, nors ir jai būtų skirtas Bagdonų levutės likimas.

Saulė jau buvo aukštai pakilus, kai ponas Skrodskis atsikėlė ir pareikalavo pusryčių. Prievaždas pašaukė katrę su kitomis tvarkyti kambarių.

Penktą valandą po pietų atvažiavo Mackevičius. Smalsiai sekė akimis kunigo vežimėlį dirbantį dvare kaimiečiai. Daug kas matė, kaip vežimėlis sustojo prie rūmų ir kunigas įėjo vidun. Visi stebėjosi šituo atsilankymu nes žinojo kad Mackevičiaus ir pono Skrodskio santykiai nėra draugiški. Nejaugi kunigas ir dvarininkas būtų susitaikę?

Prieškambary svečią sutiko liokajus Motiejus. Paėmė apsiaustą ir paprašė į kabinetą. Rūščiai aštriu žvilgsniu apžvelgė kunigas Motiejų. Apie to senio dvaroko nesantūrumą, suktumą, parsidavėliškumą jis buvo prisiklausęs visokių pasakojimų. Smalsiai apžvelgė svečias ir dvarininko kabinetą. Tai štai ta žmonių engėjo gūžta! Atėjusiam iš saulės čia atrodo niūru ir

tvanku. Pripratusiam kietai barškinti šavo kambario grindis kietai pakaustytais batų kulnais, čia taip biaučiai kojos klimpsta į tą minkštą kilimą. Ir koks šleikštus kvapas kybo to kambario ore, net čiaudėti verčia.

Bet kunigui ilgai žvalgytis neteko, įėjo ponas Skrodskis.

— Tamsta labai punktualus kunige, — prabilo kišdamas ranką pasisveikinti. — Dėkoju, kad atvykai, ir kartu atsiprašau už ne visai gal mandagų sutrukdyimą. Bet reikia las verčia. Prašau sėsti.

Dvarininkas šį kartą buvo gerai nusiteikęs. Valymo darbai apie rūmus ir pačiuose rūmuose ėjo sparčiai, o dukters kambaryje jis pamatė tą geltonplaukę merginą. Pasilypėjusi ant palangės, iškėlus rankas, ji šluosė viršutinius stiklus. Kaip plastiškai išryškino ta poza jos liemens grakštumą! Puiki bus kambarinė!

— Prašau sėsti, — pakartojė jis, rodydamas kunigui fotelį prie mažojo staliuko.

Mackevičius apsižvelgė, pasitraukė prie stalo nuo šaliai stovėjusią kėdę ir atsėdė do, pasistūmėdamas atgal.

— Tabokos ar cigarų? — paslaugiai pastūmėjo ponas dėžutes.

Bet kunigas prašęs prie savojo dūmo. Jis išsitraukė pypkę, kailinę mašnelę su tabaku, prisikimšo ir ėmė graibstyti kišeniuose skiltuvo. Ponas Skrodskis pasitaravo jam degtuku. Uždegęs atsišliejo į šoną: kaip biauriai dvokia to kunigo dūmas! Dvarininkas pajuto pirmą, kol kas dar lengvą nervų suirzgimą. Kunigas laikosi šalta, jis, matyt, atkaklus ir įžūlus, kaip liudija ir jo darbai. Pasikalbėjimas, matyt, bus ne iš maloniųjų... Reikės panaudoti visą savo autoritetą ir jėgą. O gal griebtis ir ju idinių argumentų? Jis skambina varpeliu liokajui.

— Motiejau, pakviesk čia poną Jurkevičių.

— Ponas Jurkevičius — tai mano juriskonsultas, — aiški-

na jis Mackevičiui. — Mūsų pasikalbėjimas, kunige, lies kai kuriuos klausimus, kurie gali įgyti tam tikrą juridinį aspektą, o jų sprendimas gali pareikalauti juristo pagalbos. Tamsta nieko prieš tai neturėsi, kunige Mackevičiau?

— Nieko, — trumpai tarste lėjo kunigas, paleidęs dvokiančių dūmų kamuolį.

Netrukus atėjo juristas ir pasisveikinęs su Mackevičium užėmė vietą šalia jo. Tada dvarininkas ėmė kalbėti:

— Aš tamstą pasikviečiau, kunige Mackevičiau, norėdamas išsiaiškinti, o tuo pačiu ir pataisyti mūsų kaimyninius santykius. Tamsta sutiksi, kad jie nėra geri.

— Nėra geri, — kaip aidas pakartojė Mackevičius,

Ponui Skrodskui per nervus vėl pereina lengvas širdies, bet jis susivaldo ir tęsia ramiu balsu:

— Aš esu paveldėjęs Skrodskių šeimos tradiciją — ištikimybę religijai ir pagarbą kunigams. (B, D)

MUSŲ LIETUVA

« NOSSA LITUANIA »
RU \ LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: Cr.\$ 3.000, visoje P Amerikoje. RÉMÉJO PRENUMERATA Cr.\$ 5.000. GARBĖS PRENUMER, Cr.\$ 10.000. Atskiro numerio išleidimas Cr.\$30.000 Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 75.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nu žiūr. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui pra šant. Pavarde pasirašyti straipsniai būtina išreiskia redak cijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako

BENDROJI TARPTAUTINĖ NUOTAIKA UŽ TAUTŲ APSISPRENDIMA

ELTOS Informacijų Redaktoriaus paprašytas, Vyriausio jo Lietuvos išlaisvinimo ir Lietuvos Laisvės Komitetų Pirmi ninkas Vaclovas Sidzikauskas atsakė į visą eilę lietuviams išėivijoje rūpinų klausimų. Jais čia ir pasidaliname vieton vedamojo straipsnio Pirmieji klausimai:

— Pone Pirmininke, kas pastaruoju metu labiau pabrė žiama VLIKo veikloje? Kaip numatoma atkreipti Vakarų dėmesį į Lietuvoje ir kituose Pabaltijo kraštuose rengiamą komediją — 25 jė okupacijos sukaktį, jos tikslus?

— Du dalykai šiuo metu VLIKo valdybai labiausiai rū pi — atsakė V. Sidzikauskas. — 1. Lietuvos laisvės kovų 25 rių metų sukaktį panaudo ti laisvojo pasaulio sąžinei supurtinti ir jo dėmesiu į Lie tuvos bylą atkreipti; 2. Nu kaukuoti (demaskuoti) oku panto skelbiamą Lietuvos pa vergimo džiūgavimą laisvųjų lietuvių veiklą už Lietuvos laisvę, o OKUPANTO NEAPY KANTĄ IR PANIEKĄ LIETŪ VOS LAISVĖS KOVOTOJAMS NEUTRALIZUOTI LAISVŲJŲ LIETUVIŲ DĖMESĮ IR PA GARBĄ LAISVĖS KOVŲ AU KOMS. Čikagos lietuvių pas tangos ta intencija pastatyti Verdi «Requiem» ir Tėvo Mar kaičio, S. J. «Viiniaus Var pus» yra labai patrauklus pa vyzdys.

Kadangi vergiją kenčia visos Pabaltijo valstybės, tai yra sudaryta Pabaltijo Valsty bių Laisvės Taryba, kuri jau paskelbė keliomis kalbomis savo Manifestą ir išleido kny gatę «The Baltic Countries — Soviet Colonies in the Heart of Europe». Ji ragina visus pasaulio lietuvius, latvius ir estus kreiptis į savo vyriaus ybes, prašyti, kad paskelbtų PABALTIO TAUTŲ DIENĄ, kad Jungtinėse Tautose pa remtų Pabaltijo bylos iškėli mą ir palaikytų jų laisvės kovą.

— Ar mūsų nuimimos sukak tys turės platesnių atgarsių vakarų visuomenėje?

— Taip. Lietuvių jaunimo demonstracijos Vašingtone, Kongreso pakomiso Europos Reikalams susidomėjimas Pa baltijo valstybių padėtimi, Lie tuvos vėliava New Yorko Pa saulinėje Mugėje ir Lietuvių diena birželio 13 su pamaldo mis Vatikano Pavijone... liudi

ja didelį atgarsį Lietuvos ir Pabaltijo valstybių bylai Tie sa, tokio atgarsio iki šiol dar nesame pajūę Europoje

— Kas daroma kad didžio sios valstybės panaudotų prie mones įvykdyti Pabaltijo tau tų apsisprendimo teisę?

— Nepralidžiame nė ma žiausios progos reikalauti ir prašyti, kad Jungtinių Tautų 24 rių komisija pradėtų sovietinio kolonializmo tyrimus. Čia mums stipriai talkina Tarp tautinė Žmogaus Teisių Lyga ir Pavergtųjų Europos Tautų Seimas Naudingas yra ir L. Valiuko komiteto «For Congressional Action» vaidmuo,

— Ar JAV neįakeis savo kieto nusistatymo nepripažinti Pabaltijo okupacijos?

— Nėra jokio ženklo, kad Amerika būtų linkusi savo ligšiolinį nusistatymą pakeisti Darome žygių, kad vyriaus ybė ir Kongresas šiemet pa rodytų savo ypatingą dėmesį Pabaltijo reikalams.

— Koks yra nusistatymas Pietų Amerikos valstybių oku puoto Pabaltijo atžvilgiu? Juk ten neseniai lankėtės

— Nusistatymas įvairus. Kai kurie kraštai yra suinteresuo ti plėsti savo prekybą su So vietų Rusija. Todėl bent ofi cialiai darosi santūrus mūsų bylai. Nenori erzinti Mask vos Tačiau dauguma P Ame rikos kraštų patys jau turi aktyviai gintis nuo komunis tinių užmačių Jie ne tik su pranta mūsų reikalus, bet ir talkina mūsų pastangoms at gauti laisvę

— Ar turite žinių, kaip se kas lietuvių tautos kovai prieš okupantą ir jo vedamą rusi nimą?

— Per ilgus okupacijos me tus okupantas yra nužudęs šimtus tūkstančių tautiečių. Bet JIS NIEKAD NEĮSIENGS PASMAUGTI LAISVĖS TROŠ KIMO. Kankinių krauju nus kaidrinta, laisvės idėja kaiti na gyvuosius lietuvius trokš ti laisvės asmeniui, laisvės tautai, laisvės gyvenimui, lais

vės kūrybai

Pavergimo sukakties minė jimu okupantas stengiasi su silpninti laisvės idėją Siekia vieton laisvės ipiršti lietuviui laisvės priešybę kad jis pa vergimą laikytų laisve, paver gėją išlaisvintoju. Tuščios pas tangos.

— Kokių pasekmių susilau kė visų lietuviškųjų grupių apsiungimas VLIKe?

— Labai gerų. Išėivijų tarpe ne tik išnyko iš spaudos tarp usavio priekaištai bei itari nėjimai, bet pačioje VLIKe Valdyboje ir Taryboje ryškus visiškasis vieningumas ir bea dromis jėgomis bei pastango mis jieškome kiekvienam klau simui geriausio sprendimo, kiekvienam veiksmui — geriau sių rezultaty

— Kokia yra dabartinė tarp tautinė padėtis? Ar ji palan ki mūsų laisvės bylai?

— Bendroji tarptautinė nuo taika yra už laisvą visų tau tų apsisprendimą Tai yra di delė moralinė atrama Paba ltijo valstybių laisvės kovoje. Tai yra daugiau negu pragie drulio švytėjimas Tai yra nuolatinis signalas okupantui, kai jė užpuolimo sukurta pa dėtis Pabaltije yra neteisėta ir laikina. Daugiau negu pra giedrulis yra Š Amerikos po litika Pietryčių Azijoje ir Do minikonų saloje. Kiek mes ta tarptautine nuotaka lais vei pasinaudosim tai pareis nuo mūsų pačių.

— Kokie Jūsų pageidavimai viso pasaulio lietuviams mi nint 25 rių metų pavergimo sukaktį?

— Tebū ie šie metai SUS TIPRINTOS LAISVĖS KOVOS METAI O tai reškia jog vi si laisvieji pasaulio lietuviai turim sustiprinti savo postan gas ir darbus Lietuvos lais vei.

Red, pastaba Prie paskuti nio p. V Sidzikausko pageidavimo «Mūsų Lietuvos» red akcija tikintiesiems lietu viams prideda savo pastabą: mums šie metai turi būti pa daugintos maldos ir atgailos metai, Juk mes tikime, kad be Dievo pagalbos nieko ge ra pasaulyje neįvyksta To dėl mes ir maldaujame tos jo pagalbos dar labiau negu bet kada nors anksčiau.

URUGVAJAI'S lietuvių Kul tūros patalpos kurį laiką jau pradėta atnaujinti Salė bus žymiai praplaitinta, scena ir visos sienos naujai istinkuo tos ir visa namo išvalzda pa keista Tam talkininkauja visa eilė tautiečių savo darbu. Vi sa tam reikalinga nemaža pi nigų Draugija kviečia visus tautiečius prisidėti savo pa rama. Jau pasirodė ir pir mieji aukotojai.

Kongreso Komitetas Atliko Savo Darba

Trečiojo Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso Komitetas susirinkęs paskutinį kartą š. m. gegužės mėn. 26 d 20 val V. Zelinos klebonijoje, pirmi ninkaujant prel. Pijui Raga žinskui ir sekretoriaujant Ha linai Mošinskienei, konstata vo, kad Kongresui praėjus ir viesai paskelbus Kongreso darbus bei finansinę atskaifo mybę, tuo pačiu metu jau bai giasi Komiteto kompetencija susirinkusiųjų bendru pritari mu nutarta Komitetą likviduo ti. Čia pat sudaryta likvidaci nė komisija, kurion įeina: Prel Pijus Ragažinskas — Kongreso Komiteto Pirminin kas, Halina Mošinskienė — Kongreso Komiteto sekreto rius Jurgis Sliesoraitis — Fi nansų Komisijos Pirmininkas, Jonas Valavičius — Finansų Komisijos Sekretorius, Gedi minas Draugelis — Finansų Komisijos Kontrolierius, Me cys Paleckis — Finansų Ko misijos Izdininkas Albina Am brozevičienė — Finansų Ko misijos Izdininkas, Vladas Ste ponaitis — Finansų Komisijos Izdininkas.

Tolimesnę kultūriniai tauti nės veiklos vadovybę S Pau lyje nutarta pavesti Brazil jos Lietuvių Sąjungai.

Susirinkime dalyvavo: P. Simonis, J. Karpavičius, J. Valavičius, A. Bumbli, M. Pa leckis, J. Jodelis, A. Žbas, M. Vinkšnaitienė, Šepetaus kas Vl Steponaitis, J Slieso rai is, N Stasiulionis, J Anta naitis, J. Žvingilas, Prel P. Ragažinskas, H Mošinskienė, R. Braslaukas, kun J. Bru žikas, A Boguslauskas ir M Jonavičiūtė.

Tretysis PAL Kongresas praėjo su pasisekimu. Žsie nio lietuvių spauda plačiai jį aprašė ir iliustravo gausiomis fotografijomis, daugumoje tei giamai įvertindama Kongreso darbus Svečiams, su kai ku riomis išimtimis, patiko Bra

zilijos lietuvių nuoširdumas ir jie nepasilikio abejingi mūsų problemoms. Kaip tenka pa tirti iš JAV-čių lietuvių spau dos. Pasaulio Lietuvių Ben druomenė ir BALFas pasiren gę padėti kuo išgalėdami ap saugoti P. Amerikos lietuvius nuo istautėjimo.

Šis Kongresas taipogi pla čiai išpopuliarino Lietuvos vardą Brazilijoje per 350 straipsnių visoje brazilų spau doje!

O svarbiausia, kad šio Kon greso parengimo darbuose da lyvavo visi S. Paulo lietuviai, prisidedami kiekvienas kuo iš galėdamas: kas darbu, kas pi nigais o daugumoje ir darbu ir pinigais! Kongreso pasise kimo nuopelnas priskirtinas visiems Săo Paulo lietuviams, kaip vy. esn ajai, taip jaunajai kartai Geriau sias įrodymas — tai «Mūsų Lietuvoje» viešai paskelbta gegužės mėn. 26 d numeryje 3 jo PAL Kongreso Rengimo Komiteto Finansų Komisijos apyskaita iš 1965 m balandžio mėn. 22 d. — nes be pinigų, nieko nebūtume galėję pada ryti. Ir tas pinigas buvo duo tas tikrai nuoširdžiai, o dar nuoširdesnis neįkainojamas darbas!

Jei ir būta kokių nesklandu mu Kongreso metu, tai jie te gali ateičiai teigiamai pasitar nauti, nes be abejonės, jų bus išvengta. Sakoma, kad «mes mokomės iš klaidų» — tad beabėjo aišku, kad tie, kurie tas klaidas padarė ir tie kurie jas patyrė niekada jų nebekartos!

Svarbu mums S Paulo išėi viams tai kad įrodėme gali susijungti kilniam tikslui į vieną neišardomą lietuvių šeimą!

Halina Mošinskienė
3 jo PAL Kongreso Komiteto Sekretorė

Tėvas Bružikas Keliauja

Rašau iš Perū sostinės Lima

—io de Janeiro lėktuvo su laukėm tik 11 val, o 11,45 val laimingai pakilom į žy driąsias padanges Šauja lėk tuvas pajūriais žemių pusėn. Slenka už lango Rio dangoraižiai tartum paberta ryžių sauja ta a posukis kairėn į gilumą Brazilijos žemyno, Au dų kalnų linki. Išskylame virš 10 kilometrų aukštumon. Me tu akį žėmėn Jau kalnai, kal neliai, virš jų debesų kamuo lėliai, kurie ma primena šim tus kartų ligoninėje mavytus vatos gniužulus. Kur nekur miestukai, su tiesiomis gatvė mis bet tartu išmirę — jokie žmogaus, nė automobilio re matyti...

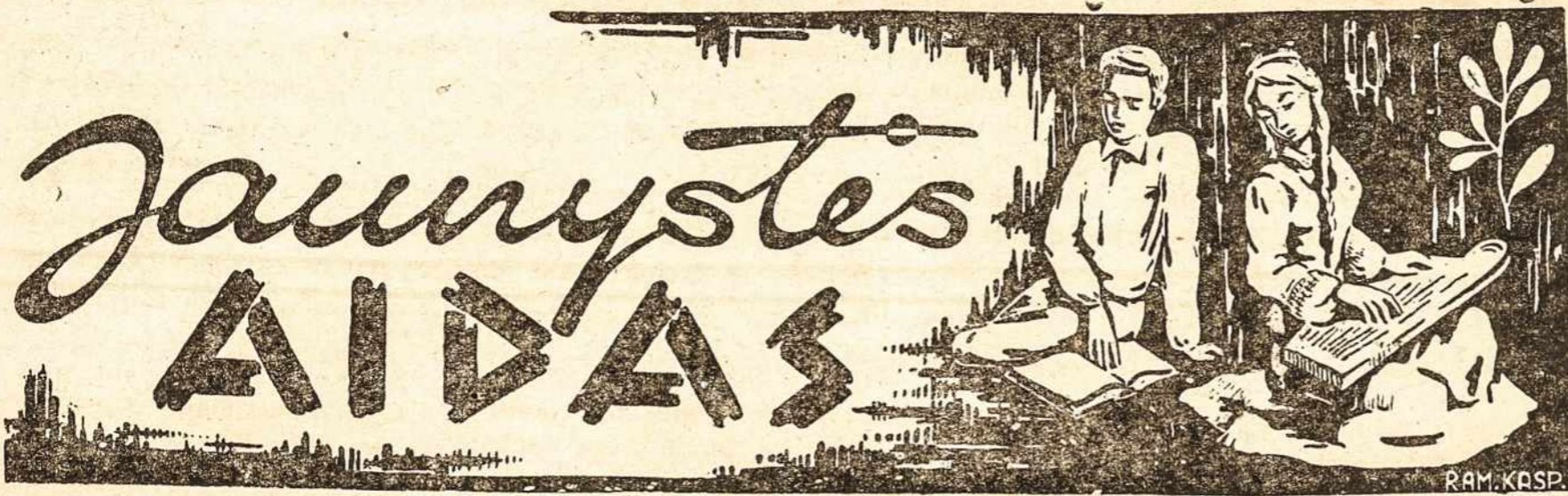
Ir pagalvoju Vargše žmo geli, ką tu reiški prieš visą žemyną o dar labiau, kas tu

esi prieš dangaus žaigždy nus, milijonus kartų didesnius už mūsų žemelę, už pa čią saulę! Ir vis tik tu, pro tingas Dievo sutvėrimas gali kelti savo galvą ir tavo liežu vis gali švepelioti. «Nors tu, Dieve, ir visagalis, dangaus bei žemės kūrėjas, bet aš tau netaisčiau!»

Tačiau yra ir savo menku mi juntančių žmonių. Je su klupe ant kelių sako: «Šven tas, šventas, šventas esi galy bių Dieve Pilnas yra dangus ir žemė tavo garbės!» Kaip labai suskilęs pasaulis!

VIRŠ ANDŲ KALNŲ
Skrendame virš didžiųjų An dų kalnų keletas kilometrų aukščiau jūros paviršiaus iš lėlusiu savo keteras loje (pabaiga 5 pusl)

Relações entre pais e filhos

Aušra Ma ja Gylytė

(cont. do nr. 23)

LITUANOS SOMOS NASCIDOS

Nossos pais mandam-nos à escolas lituanas. Vamos mais por obediência, mas pessoalmente não nos esforçamos.

É interessante para nós? Sim é muito interessante conhecer nossa cultura, o passado, a arte, os costumes; mas por que tudo isso é dado a nos conhecer de maneira tão antiquada, o que não alcança a nossa alma? De qualquer maneira nos vivemos com aqueles costumes, assistimos aos concertos, exposições de arte, participamos (com prazer) das organizações, admiramos escritores lituanos etc.

Notamos que tudo isto é uma consequência natural de nossa vida, mas sentimos e olhamos para o futuro com sentimentos idênticos a de nossos pais, os quais são naturais da Lituânia.

Entramos em conflito com nossos pais quando estes nos exigem um procedimento lituanístico 100%. Como podemos sentir-nos atraídos pela leitura lituana se a maior parte do nosso pensamento dedicamos aos nossos estudos os quais são em Português? Como obrigar-se a si mesmo a ler livros lituanos se não temos prazer, se não achamos nada que atraia a nossa atenção?

Quase todos os livros são iguais, sempre sobre o sofrimento do trabalho no campo, onde os senhores de terra aram a terra e as mulheres colhem o linho. Parece nos que os livros lituanos deveriam ser escritos de maneira tal que atrásem o nosso interesse e sua leitura fizesse nos sentir e viver o seu conteúdo. Por isso entre pais e filhos nasce este desentendimento. Assim se nos oferece algo que não podemos entender e tampouco viver.

E SOBRE OS CASAMENTOS?

O que mais sentem os nossos pais e a amizade dos filhos e o casamento com outras nacionalidades. A amizade com pessoas de outras nacionalidades é inevitável. Desde a escola primária, o ginásio, nos colégios, todo este trabalho aproxima os jovens, não importa a sua nacionalidade.

Parece nos que os jovens deveriam procurar uma vida com mais amizade com a qual tem mais convivência: origem religiosa, cultura, nacionalidade. A esposa ou o marido com iguais bases de educação compreendem melhor um ao outro, resolvem melhor os seus problemas. Sua vida é mais harmoniosa, porque suas ideias não diferem.

Jaunimas Amerikoje

Koks skirtumas tarp Brazilijos ir JAV valstybių lietuviškojo jaunimo?

Visų pirma sakyčiau, jog Š. Amerikos mūsų jaunimas yra žymiai lietuviškesnis už Brazilijos, net ir atsižvelgiant į procentų skaičių.

Vien Čikagoje yra 14 liet. mokyklų. Jų mokiniai turi pavasarį metinę šventę, kurioj pasirodo virš tūkstančio berniukų ir mergaičių. Jie šoka taut., šokius, dainuoja lietuviškas dainas, žaidžia. Tai tik pradžios mokyklų mokiniai! Dauguma jų dar gerai kalba lietuviškai. Tokių mokyklų yra ir kitur, kaip New York'e, Bestone, Waterburyje, Detroite, Clevelande ir t.t.

Brazilijoje vienintelė kolinija turi dvejomis vietose liet. kalbos pamokas, bet ir tas lanko labai, net liūdnai maža mokinių. O jei tik tėveliai panorėtų Zelinoje, Mokoje ir V. Anastacio dar galėtų būti virš poros šimtų mokinių!

Š. Amerikos lietuviukų lietuviškumas dar ir tuo pasi- reiškia, jog retas jų tesigėdi prisipažinti esąs lietuviško kraujo amerikietis. Lietuvis vardas JAV yra galingas ir lietuviams amerikiečiams nėra jo ko gėdytis. Gali tik didžiūotis Daug Brazilijos abiejų lietuvių tėvų vaikų jokia būdu neprisipažįsta lietuviams. Jie visuomet sakosi esą brazilai

Iš Mano Atsiminimu

Halina Didžiulytė Mošinskienė

Menu aš pilką tylų rytą,
Birželio mėnesio švelnaus —
Rasa nuo klevo lapelių krito,
Ir buvo tyla tarp žemės ir dangaus! —

Menu, tada vyturėlis nutilo
Kažko pasibaidęs — gal «slibino» baisaus? —
Ir baimė mano širdyje prabilo.
Man — tyloje tarp žemės ir dangaus.

Kūną sukretė šiurpuliai nejuokūs
Kai ėjau Panemunės smiltinga gatve,
Pamačius sunkvežimius vaikus pakrautus,
Kūdikį verkiančios motinos glėbyje! —

Pagaugais pastyro tada visas kūnas,
Širdis, atrodė, sustos ir numirs tuojau!
Kai panemuniais rauda nutyso —
Skausminga rauda tarp žemės ir dangaus!

Ėjau tolyn, apstulbusi baimėje,
Ėjau į pareigas mokyklos švieson, —
Ėjau kaip lavonas tylioje almeje.
Kaip žmogus užmirštas žemės ir dangaus.

Kai įžengiau pro slenkstį stiklinių durų,
Rodėsi man — čia būsiant saugu, —
Bet pasitiko šaltis, lyg šermenyse
Skundas ir rauda išvežių šeimų! ..

Ir tada sugriuvo visos ateities pilaitės,
Sugriuvo pastatai jaunystės svajonių —
Užgniaužė širdį rauda našlaitės.
Užgniaužė širdį — tautos dėjonės. — — —

Ir liko Lietuva, vieniša našlaitė —
Tarpe tautų šeimų, įstatymų ir balsų... —
Ji liko vieni viena tamsioje pašlaitėje,
Užmiršta dangaus ir žemės sąnau!

ORGANIZUOTAS

Š. Amerikos lietuviškas jaunimas yra labiau organizuotas negu Brazilijos. Skaičiai: didžiausia organizacija yra skautai ir skautės. Antra gausumu tai ateitininkai su savo jaunučiais moksleiviais ir studentais. Yra dar parapijinių, kaip Marijos kongregacijos mergaitės yra Lietuvos Vyčių organizacija, tai jau vien Amerikoje gimusio augusio jaunimo sambūris. Daugelis jų lietuviškai nebemoka, bet didžiūojasi esą lietuviškai ir varo didelę laišku akciją už Lietuvos laisvę. Kasmet parašo po keletą dešimčių tūkstančių laišku savo valdžiai, senatui, kongresui, gubernatoriams ir kitiems žymiesiems amerikiečiams. O kur dar kitos studentų organizacijos su savo gyva veikla!

Brazilijos jaunimas t. y. S. Paulio, turi tik vieną, aščiau lietuvišką organizaciją ateitininkus, bet ta yra labai

silpna ir negausi, jokių įtakos mūsų platesniam jaunimui nedaranti.

KĄ JAUNIMAS PADARO?

Š. Amerikos jaunimas netik labiau lanko liet. kalbos mokyklas, bet taip pat rengia savo vasaros stovyklas; ir skautai ir ateitininkai. Pastutinį metų pradėjo jas rengti ir Vyčiai. Ir josna suvažiuoja ne 10 ne 20, o kaip skautų net po keletą šimtų. Turi savo nuolatinę stovyklavietę ir ateitininkai — Dainavą, ir skautai — pamiršau jos pavadinimą.

Stovyklose jaunimas nevien valgo miega maudosi ir žaidžia. Aščiau, be to neapsieina. Bet stovyklose vyksta meno, sporto, literatūros varžybos, deginami laužai ir prie jų atliekamos paties jaunimo sukurto programos, vaidinimai. Ateitininkai visada turi kasdien po vieną ar dvi paskaitas su diskusijomis. Tiek ateitininkai tiek skautai turi sto-

vykose nuolatinį kapelį, kuris kasdien laiko jiems mišias, pasako po pamokslėlių, praveda diskusijas religinėmis temomis. Vis da labai įspūdingas būna partizanų vakaras, vėlai vakare, prie supilto ir mediniu kryželiu paženklinto kapo. Stovyklose jaunimas kalbasi tik lietuviškai. Per pirmas kelias dienas liežuviai lengviau susimaišo. Bet į savaitės galą ir antrą savaitę jau tik lietuviškai begirdėsi. Net ir namo išstovėklos sugrįžę vaikai ilgą laiką kalbasi lietuviškai.

Gaila, kad Brazilija per paskutinius porą metų negali pasigirti nė viena panašiai pravesta stovykla, o ir buvusioje 1964 m. vienintelėje dalyvavo tik apie 18 jaunuolių. Šiemet nė to nebėliko. O visgi vasaros stovyklos mūsų jaunimui yra geriausias atsigalvinimo ir lietuviško sustiprėjimo metas.

VERŽIASI Į MOKSLUS

Mūsų jaunimas Š. Amerikoje veržiasi į aukštųjų mokslus. Kiek jų yra kolegijose ir universitetuose! Kiek daug jų turi stipendijas, kiek jų yra garbės sąrašuose! O baigus jie pradeda užimti svarbias vietas Amerikos universitetuose, pramonėje ir kitose šakose. Kiek Brazilijos liet. jaunimo yra universitetuose neteko tiksliai sužinoti.

LEIDŽIA ŽURNALUS

Š. Amerikos jaunimas išleidžia keletą mėnesinių žurnalių. Ateitininkai turi pasigėrėtinai gražiai leidžiamą ir paties prirašomą «A EITI». Skautai turi keletą savo leidinių. Visi liet. studentai leidžia anglų kalbą žurnalių «LITUANUS», kurs yra skirtas Amerikos visuomenei ir ormuoti apie lietuvius ir Lietuvos reikalus. Tai labai sumaniai bei rimtai leidžiamas žurnalas.

O Brazilijoje? Net šito jaunimui skirto pušlapio nėra kam užpildyti, reikia vertėjų jieškoti... O kiek mūsų jaunimo čia skaito lietuvišką knygą?

Tat Brazilijos liet. jaunimo palyginimas su jaunimu Š. Amerikoje išeina pirmojo nenaudai.

Visa tai iškeliamo ne norėdami mūsų, Brazilijos jaunimą suniekinti ar pasmerkti. Ne tik iškeliamo kaip nenauginčijamą faktą, jog taip yra. Savaiame turėtų kilti klausimas ar taip ir turi pasilikti? Ar Brazilijos lietuviškojo jaunimo jokioms priemonėms nebeįmanoma udominti lietuviška kultūra, praeitimi ir ateitimi. Kas turėtų praveisti šito klausimo studijas? Jei būtų čia Liet. Bendruomenės organizacija, tai būtų jos gražus ir atsakingas darbas. Jos neturim. Tai kas tuo galėtų ir turėtų sielotis?

J. Kidykas

(pabaiga iš 3 pusl)

aukštumoje ir didžiulis Titika ka ežeras telkšo. Aplinkui uoliniai kalnai, kurie tartum ligoninės tarnautojai, apsimausę balto sniego kepuraitėmis. Graži Dievo gamta! Čia su malonumu atsiverdau brevijorių ir atkalbėjau gražias mišparų psalmes Dievo garbei.

Nespėjus atsipeikėti iš malonaus išpūdzio, lėktuvo pa tarnautojos balsas paprašė: «Ponai, ponios, malonėkite prisitvirtinti diržus. Leidžiamės į Peru sostinę Limą»

SOSTINĖJE

Limoje man jau antras kartas Gaila, kad šį sykį vos 40 min. tegalėjau čia sustoti ir nebegalėjau aplankyti šv. Rožės Limietės karsto, nė jos gyvento kambarėlio, kur ji maldoje ir griežtoje atgailoje praleido savo jaunias trumpo gyvenimo dienas ir naktis. Aplankiau ją prieš 12 metų, skrisdamas iš Montevideo Čikagon. Dabar tik lėktuvų stotyje galėjau stebėti per viečius žmones

Stotyje maišosi daug gyno kraujo indėnų. Vieni labai įkyriai siūlo keleiviams visokius savo išdirbiais. Kitas prisikabino prie manęs ir primygtinai norėjo man įbrukti indėnišką skrybelę. Paprašė trijų su puse dolerio. Vis man neperkant, ėmė nusileisti. Iki 2, iki vieno. Vistiek nepirkau. Kur aš ją dėsiu — man

nereikalinga O Brazilijon parvežus ar Amerikon nugabenus, kas ją dėvės?

Kiti indėnai stovinėjo bėreliais, šnekučiuodamies sava kalba, kurios aš nė kiek negalėjau suprasti. Visoje stoties minioje girdėjosi kalbų mišinys anglų, ispanų, portugalų... Gaila, neteko nugirsti nė žodelio lietuviškai.

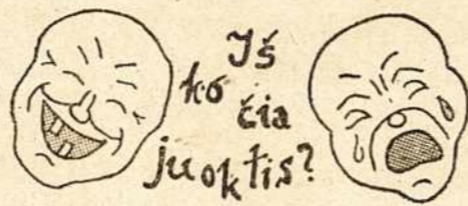
IR VĒL PADANGĖSE

Besidairant laikas greit prašvilpė Pasigirdo pakvietimas grįžti į lėktuvą. Sužėžė motorai, sumirgėjo erodromo ženklai, tvoros, medžiai ir plieno milžinas išnėrė į dangaus platybes apsuoko ratą kitą ir šovė tiesiai dėdės Samo žemėn.

Ir vėl gamtos grožis traukia akį per langą Kalnų keteros žvilga baltutėlaitės, kaip jaunamartės kvoduota suknelė ir vėl viskas, kaip anksčiau. be didesnių atmainų Užsimezga pokalbiai tarp keleivių. Tenka prisiminti seniai bevartotus angliškus žodžius ir sakinius o tai ne lengva, niekada tos kalbos gerai nemokėjusiam Kažkas, juokaudamas, esąs išsitaręs: «Voliok burnoje karštą bulvę tai ir kalbi angliška! Deja, lėktuve karštos bulvės negalėjau gauti.

KOLUMBIJOJE

Teko nusileisti ant žemės Bogotos mieste, Kolumbijoje kaikuriems keleiviams išleisti

NESUSI PRATIMAS

Tėvas veda mažąją Danuolę į vaikų darželį. Tuo tarpu priekyje pasirodo šuo. Mergaitė glaudžiasi prie tėvo.

— Dukrele, tu sakei, kad nebijai šunų.

— Žinoma, kad nebijau. Bet šuo šito nežino.

IŠSIDAVĖ

Stoties laukiamajame sėdi moteris ir rašo laišką. Baigdama ji pastebi, kad greta sėdįs vyriškis skaito, ką ji rašo. Tada ji supykusi dar pridėda: «Baigiu nes čia sėdi

ir naujų paimti. Buvo jau tam si nakis ir neilgai čia testovėjome, ir čia gyvenančių lietuvių aplankyti negalėjau. Ir kai vėl pakilo lėktuvas, žino jau, kad k'tas nusilidimas jau bus Amerikos Floridoje, Miami mieste Skreadant virš Kubos, patartautoja prasitarė: «Esame virš Castro vergijos».

(Bus daugiau)

toks ponas ir skaito mano laišką».

Tada vyriškis pašoka ir pradeda teisintis:

— Ką jūs poniai! Aš visai neskaitau!

SMUIKAS NEGERIA ARBATOS

Lenkų smuikininką Venjavskį turtingas aristokratas pakvietė arbatėlei. Turėdamas galvoje, kad smuikininkas arbatėlės metu galės svečiams pagroti, jis dar, lyg be kita ko, užsiminė:

— Gal kartu pasiimsite ir savo smuiką?

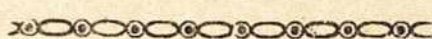
— Savo smuiko vardu dėkoju jums už pakvietimą. — atsakė smuikininkas. — tačiau jis negeria arbatos.

NUOPELNAI

— Tėte, — sako iš dantų gydytojo sugrįžęs sūnus — aš nė trupučio neverkiau pas dantų gydytoją.

— Tai puikus berniukas! — giria tėvas. — Jei taip ir kitą kartą bus, tai reikės nu pirkti tau dovanų. Tai ar tau nė trupučio neskaudėjo?

— Ne, neskaudėjo, nes dantų gydytojo neradau namie.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol

Mooça r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8,00 ir 9,30 val.. Darbo dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d. mišios.

Išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį. Parque das Nações 10 val. Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,15 val. Bom Retire, 10 val. Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val. Moinho Velho 11 val. Lapa 16 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10 val. V. Prudente 18 val.

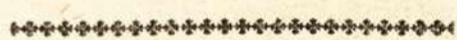

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

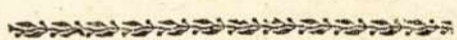
VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val. Sekmadieniais 10,30 iki 11 val 19, 25; 31 ir 196 metrų bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIE NINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

R. 15 de Novembro, 244
4.o - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.

MÁQUINAS E ACESSORIOS TEXTEIS
FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMINIO

Caixa Postal, 2093 — Tel. 63 7340

Fábrica e Escritorio:

Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara
V. Prudente — S. Paulo

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone 63-4258 Vila Zelina (arti R Ibitirama ir Av. Zelina).

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 356

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

“SOFIJA”

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.

Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52 2289. S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui atleikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

FRANCESCO CARRIERI LTD.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefonas: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

RUA, LITUÂNIA, 67 — MOOCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

GENOCIDO Dienos viešas minėjimas bus 20 d. birželio 15 val. Vila Zelinoje, seselių GIMNAZIJOS salėje.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS VILA ZELINOJE

Pradžios mokyklos mokiniai šv. Juozapo mokykloje, už bažnyčios, antradieniais ir ketvirtadieniais pusiau dvyliktos valandos. Šias pamokas prašomi lankyti rytinės ir pietinės grupės mokiniai.

Gimnazijos mokiniams lietuvių kalbos pamokos kol kas tik ketvirtadieniais, 12,15 val. gimnazijoje

Lietuviai tėvai, paraginkite mokinius, kad uoliai lankytų lietuvių kalbos pamokas.

LIŪDIME

Birželio mėn. 10 d. mirė Gracia Markūnienė, 80 metų amžiaus, gyveno pas dukterį, Rua José dos Reis, 523. Nuliūdime paliko du sūnus, dvi dukteris, anūkus.

Birželio 12 d. mirė Janina Vygelytė - Caruso, 47 m. amžiaus, Nuliūdime paiko seną motiną, dukterį Valkiriją ir kitus gimines Septintos dienos mišios bus 18 d. birželio, 8 val. Vila Zelinoje.

Birželio 6 d. Formosos kapinėse palaidota Stefanija Albaitienė 76 metų amžiaus.

Birželio 11 d. Quarta Parada kapinėse palaidotas Adomas Kireska, 83 metų amžiaus, kilęs nuo Kovovsko.

Devintinių dienoje šv. mišių tvarka bus kaip sekma dienomis

Laiškai: A. Kairiui, V. Pakalviui, A. Tataruniui, M. Mackienei, M. Černiauskaitėi, A. Tylai, M. Mažiulaitytei, U. Augulevičienei, O. Vidrikskaitei, Navickams, J. Šukiui, J. Niciporeiukui, J. Mackevičiui, A. Žemaičiui, M. Jurkoniui, H. Šimonytei, D. Petraitienei, I. Didžiulytei.

UŽSIMOKĖ O UŽ «M.L.»

Alfonsas Pupelis 12.000 cr., Aleksas Paškevičius 10.000 cr., Juozas Baltrunas 5.000 cr., Silva Rukšėnas 4.000 cr., Juozas Bendžius 5.000 cr., Jurgėlevičiūtės 3.000 cr., A. Gritėnas 3.000 cr.

6
jasi ir meldžiasi

Tikrai bus sudaryta proga. Jo Eminencijai pas mus apsilankyti ir arčiau su mūsų veikla susipažinti.

ŽURNALISTIKOS KURSAI!

Kas iš jaunųjų «M. L.» skaitytojų norite pasimokyti, kaip rašyti žinutes ir straipsnius laikraščiams, tie atvykite birželio 13 d. 14 val. į Mookos lietuvių namus Redaktorių ruošia žurnalistikos kursus.

MOOKOS CHORO REPETICIJOS vyksta kiekvieno antradienio vakarą 20 valandą. Rengiamasi dainų koncertui ir buvusieji VYČIŲ choro nariai ir jaunimas kviečiamas įsijungti chorą. Ypač reikalinga sopranų ir tenorų.

Šeštadieninę lietuvių kalbos mokyklą jau lanko 8 berniukai ir 2 mergaitės. Mokykla laukia daugiau vaikų iš visos Mookos, Bertigos ir Agua Rasa apylinkės. Toliau gyvenančius vaikus atsiveža ir parveža mokytojas p. St. Jurevičius, labai patyręs pedagogas. Vaikai jį mėgsta.

Bus mokoma ne tik lietuvių kalbos bet ir sporto, šokių, dainų, vaidinimų.

Tėveliai, leiskite savo vaikams į Mookos lietuvių mokyklą.

Birželio 25 d., penktadienį, švenčiamas Švenč. Jėzaus Širdies Šventė Lietuvių tautai yra oficialiai pasiaukojusi tai Dieviškai Širdžiai. Pasiaukojimo akta pasirašė prezidentas A. Smetona, ministrai ir įvairiausių organizacijų atstovai, žymus veikėjai.

Sunkiųjų mūsų tautos metu reikia labai nuoširdžiai ir uoliai kreiptis į Dieviškąją Meilę jos begalinį gerumą, kad gelbėtų Kristui pasiaukojusią tautą iš aršios jos priešų vergijos.

Ta intencija Mookos lietuvių namuose birželio 25 d. vakare 19 val. bus iškilmingesnės mišios, pamokas ir palaiminimas Švenč. ausiu, bus atnaujintas ir lietuvių tautos pasiaukojimo aktas.

Paieško K. Baltus gyv. Š Amerikoje St. Pikansko, jo žmonos Anastazijos ir jų vaikų kilusių iš Aukštakalnių km. Rokiškio apskr. į Braziliją atvykę apie 1927 m.

Žinantieji apie juos prašome pranešti S. Paulo lietuvių klebonui Mons. Pijui Ragažinskiui — V. Zelina.

MALONI STAIGMENA

Praėjusį sekmadienį, kun. J. Kidykui bebaigiant pamokslą per 9.30 val. mišias, paskutinėse kėdėse sėdėjusieji staiga sužiūro į atviras duris. Pora moterų pusbalsiu ėmė sakyti «Vyskupas, vyskupas.» Nutilo pamokslininkas ir, tikrai, pamatė tarpduryje puriniuose rūbuose ir su kamža, bei raudona vyskupo kepuraitę bestovintį Jo Em. arkivyskupą kardinolą Agnelo Rossi, Nors kiek susimaisęs T. Kidykas ėsė pamokslą toliau matydamas, kad kardinolas ne na arčiau prie altoriaus. Bet kai kardinolas palaiminęs duryse žmones ėmė leisti laiptais atgal laukan, T. Kidykas paprašė p. A. Tu mėn, kurs sėdėjo arčiausiai prie altoriaus, pasivyti Jo Eminenciją ir pakviesti kad ateitų į klauptuką. Bet kardinolas nebesugrįžo. Apžiūrėję visą kiemą, metė akį per langus į raštinę, į knygyną — redakciją, į didžiąją salę ir, atsiprašęs, kad turįs skubintis kitur mišias laikyti išvažiavo, pasakęs, jog dar būsianti kita proga apsilankyti. Jis betgi norėjęs pamatyti kaip lietuviai Mookoje tvarkosi.

Eminencija yra žmogus be jokio išdidumo, myli visus savo vyskupijos žmones, vienas tautybes ir panaudoja kiekvieną progą apsilankyti ir savo akimis pamatyti, kaip jo tikintieji gyvena, darbuo-

NEUŽMIRŠK IR ATSILANKYK

į 8 m. liepos mėn. 3-čią dieną ruošiamą Dr. Jono Basanavičiaus vardo lietuvių mokyklos Globėjų

VAKARA,

kuris įvyks to paties vardo mokyklos salėje, rua Camacan, 625, V. Anastazijoje.

PROGRAMOJE: 1. Alf. Žibo padaryto filmo «III sis Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas S. Paulyje parodymas.
2. Koncertinė dalis, kurią atliks jaunos meninės jėgos.
3. Šokiai ir žaidimai grojant puikiam orkestrui.

Pradžią 20 val. vakaro

Pakvietimus ir staliukus galima iš anksto gauti pas Globėjų Valdybos narius arba pas p. Juozą Karpavičių prieš Centralinį pašta.

RENGĖJAI

IŠ MYKOLO BIRŽIŠKOS GYVENIMO

Velionis Mykolas su žmona ir dukros šeima, atvykę Amerikon, įsikūrė Los Angeles mieste, Kalifornijoje. Netrukus apėmė vietos lietuvių kleboną ir paprašė įrašyti į parapiją.

— Mielai, atsakė klebonas — tik su viena privilegija kad nuo finansinių pareigų esate atleistas.

Tai priminęs laidotuvių pamokslas: klebonas kalbėjo:

— Nuo to laiko, ar kas atveždavo ar ne, nežiūrint ilokelio, profesorius visada būdavo bažnyčioje. Jisai savo ramumu ir laikysena priminė mokslininką Pasteur, kurį draugas pamatęs su rožiniu (rožančiūmi) rankoje, tarė: «Profesoriati, ar davatka tapai?» Pasteur jam ramiai atsakė: «Ne! Dar tebesu katalikas».

Kun. J. A. Kučingis, prašomas, pateikė laišku dar šių papildymų:

«Profesorius Biržiška nuo pat atvykimo į Los Angeles aktyviai dalyvavo parapijos gyvenime. Keletą kartų per m. t. — ėjo sakramentų. Savo ligos metu dvi m. atvejais priėmė ligonių sakramentus. Jį grįžti į tikėjimą paskatino jo geras draugas ir jo pavyzdys — vysk. M. Reinsys. Pas jį ir išpažinti atliko. Nutolimą nuo tikėjimo priskaitė laiko dvasiai ir mokyklos įtakai.

Savo laiku buvau profesorų raginęs parašyti savo pažiūras į gyvenimą. Jis tai priėmė rimtai, bet kiti darbai neleido jam to padaryti. Broliui Vaclovui mirus, nevyko į

laidotuves, kadangi turėjo būti sudeginamas. Labai rūpino si savo vaikaitį (anūką) religiniu auklėjimu. Mirus žentui K. Barauskui, jisai jiems tapo tikru tėvu ir mokytoju. Pats mokė juos poterių namuose, rūpinosi paruošti sakramentams ir atvežti mokyklon.»

Gilus mokslas daro žmogų tikintį. Paviršutiniškas mokslas — nefikintį

NETIESA

Didžiausias S. Paulo dienraštis «O Estado de S. Paulo» bene prieš porą savaitių paskelbė žinią, jog Šv. Tėvas vyks kitais metais Lenkijon, kuri švęs tada 1000 metų jubiliejų nuo krikščionybės įvedimo. Komunistinė valdžia sutiktų Popiežių priimti, jei jis panaikintų prie Vatikane tebeveikiančią Lenkijos ambasadą ir Lietuvos atstovybę. Popiežius su tuo sutikęs, «Mūsų Lietuvos» redakcija pasiteiravo tikslų informacijų pačioje Romoje. Sužinojo, jog tai ne tiesa. Tai tik laikraščių rašytojų samprotavimai.

— Išmintingas žmogus niekumet, kaip tokio, savęs ne reklamuoja — jis parodo darbus.

— Sielos pajėgos turi valdyti kūną, nes kūnas yra jos priešas.

— Gyvenimo dramose epilogas lošia svarbiausią rolę, nes nuo jo priklausys amžinasis likimas.

Visiems mums pareiškusiems užuojautos liūdesio valandoje, mūsų vyrui ir tėvui

A. A. ANTANUI ČIPUI mirus, dalyvavusiems laidotuvėse ir septintos dienos mišiose, nuoširdžiai dėkojame.

Čipų Šeima

Juozas Bajorinas (senasis) R. Parque das Nações 65, ir Vila Parque das Nações yra padaręs miniatūroje Pagramančio bažnyčią. Kas nori sau turėti atminimą ir papuošti tąja originale žemaitiška bažnytele — modeliu savo kambary, gali įsigyti minėtu adresu. Prašoma nurodyti ir pasižiūrėti. Juozas B. priima ir modelių užsakymus pagal nuneštas fotografijas.

Birželio 9 dieną São Paulo mieste buvo iškilmingai paminėta Brazilijos apaštalo vienuolio Anchieta diena. Iškilmes buvo atvykęs Respublikos Prezidentas maršalas Castelo Branco. São Paulo Arkivyskupas D. Agnelo Rossi ta proga atlikė iškilmingas mišias po atviru dangumi Pátio do Colegio aikštėje.

LIETUVIAMS NUOLAIDA!

užsisakant gerus batus pas JONĄ PETRIKĄ

jo paties batų krautuvėje: Rua B. de Itapetinga, 262, 4.º and, sala 406, Tel 35-8873.

— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975

Tėvų Jėzuitų adresas: RUA LITUÂNIA, 67, MOOCA, 13, S. PAULO.

Telefono dar neturi, bet galima skambinti farmacijai, 93-2341 ir prašyti, kad juos pašauktų.

